

Nunquid prior Sanctius/nunquid Aristoteles q̄
 ⁊ ipse disputavit de officio/ q̄ David/ cum ⁊ ipse ⁊ Pi-
 thagoras/ qui legitur socrate antiquior/ p̄phetam se-
 curus David/ legem silentii cederet suis? Sed ille/ ut
 per quinquēnum/ discipulis usum inhereret loquen-
 di. David autē/ nō ut nature munus imminueret/ sed
 ut custodiam proferēdi sermonis/ doceret. Et ⁊ Pi-
 thagoras quidē/ ut non loquendo/ loqui doceret. David
 ut loquēdo magis disceremus loqui. Quomodo enī
 sine exercitio/ doctrina/ aut sine usu/ profectus? Sui
 disciplinam bellicā vult assequi/ quotidie exercet ar-
 mis. ⁊ tanq̄ in procinctu positus/ p̄cludit p̄lium
 ⁊ velut coramposito p̄tendit hoste. atq̄ ad peritiā
 viresq̄ iaculandi/ vel suos explorat lacertos/ vel ad
 uersariorum declinat ictus. ⁊ vigilantia exit obtutu.
 Sui nauim in mari regere gubernaculis studet/ vel re-
 mis ducere/ prius in fluvio p̄cludit. Sui canendi sua-
 uitatem/ ⁊ vocis affectat p̄stantiam/ prius sensum in-
 canēdo vocē excitant. Et qui viribus corporis/ legi-
 timoq̄ licitandi certamine coronā petunt/ quodia-
 no usu palestre durantes membra/ nutrientes paciē-
 tiam/ laborem assuescunt. Hec ipa natura nos in par-
 uulis docet qui prius sonos meditantē loquēdi/ ut
 loqui discant. Itaq̄ sonus excitatio quedam/ ⁊ pale-
 stra vocis est. Ita ergo/ ⁊ qui volunt discere cautio-
 nem loquendi/ quod nature ē non negent. quod custo-
 die ē exerceāt. ut q̄ i specula sunt/ speculādo intendāt
 nō dormiēdo. Vis enī res/ p̄ prius ac domesticis exer-
 citiis auget. Ergo David tacebat/ nō semper/ s̄ p̄ tē-
 pore. Nō iugiter/ neq̄ d̄ib⁹/ sed irritanti aduersario/
 puocati peccatori/ nō respōdebat. Et sicut alibi ait lo-
 quentes vāitatē/ ⁊ cogitātes dolū/ nō audiebat q̄si furoꝝ

In p̄nti q̄ agitur belli ⁊
 pugne q̄ in hō ⁊ q̄
 ab apparat⁹ ⁊ mlt
 hōi q̄d agitur
 ⁊ ut hōi q̄d hōi
 ab hōi q̄d hōi
 ⁊ ut hōi q̄d hōi
 ab hōi q̄d hōi
 ⁊ ut hōi q̄d hōi
 ab hōi q̄d hōi
 ⁊ ut hōi q̄d hōi
 ab hōi q̄d hōi

in p̄nti
 q̄d hōi

et quasi mutus non aperiebat illis os suum. Quia et alibi habes. Noli respondere imprudenti ad imprudentiam eius. ne similis illis fias.

O Primum igitur officium est loquendi modus. Hoc sacrificium laudis deo dependit. Hoc reuerentia exhibetur/cum scripture diuine leguntur. Hoc honoratur parentes. Scio loqui plerisque cum tacere nesciant. Rarum est quemquam tacere/cum sibi non prosit loqui. Sapiens ut loquat/multa prius cogitat. quid dicat. et cui dicat. quo in loco. et quo in tempore. Est ergo et tacendi et loquendi modus. Est etiam in factis modus. Pulchrum est igitur tenere mensuram officii.

Capitulum secundum Duas habens partes.

Officium autem omne/aut medium/aut perfectum est. Quod eque sanctarum scripturarum autoritate probare possumus. Habemus etenim in euangelio dixisse dominum/si vis in vitam eternam venire/serua mandata. Dicit ille. Sues Ihesus autem dixit illi. Non homicidius facies. Non adulterabis. Non facies furtum. Non falsum testimonium dices. Honora patrem et matrem. Et diliges proximum tuum sicut teipsum. Hec sunt media officia. quibus aliquid deest. Denique dicit illi adolescens. Omnia hec custodiui a iuuentute mea. Quid adhuc mihi deest? At illi Ihesus. Si vis perfectus esse/vade et vende omnia bona tua et da pauperibus. et habebis thesaurum in celo. et veni/sequere me. Et supra habes scriptum/ubi diligendos inimicos/et orandum dicitur pro calumniantibus et persecuentibus nos/et benedicere maledicentibus/ hoc nos facere/debere si volumus perfecti esse/sicut pater noster qui in celo est. Sui super bonos et malos/solem suum iubet radios fringere. et pluuia et rore/ terras vniuersorum sine ulla discretionem

de p[er]p[et]ua p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate

de p[er]p[et]ua p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate

completore. hoc est igitur
corona dicitur gratia
que aliquid poterunt lap
bone etiam misericordiam
qua inuita perfecti patre
hanc animam que misericordiam
dicitur in uoces partus na
quodam fectus terra. ut c
per et confortem et conform
in longis. ille uita accipit
hanc sua estimat. Tunc d
deus plus ille est i coheret
non uelias teipsum in om
liberati cum uouas si su
quare sanctorum amicitia
Per mediam ista gratia
reus ignalia. Muraris in
Eure uirtutem eius qui p
etiam. et pes claudor. Et
dus agnorit meorum calefa
no no habitabat peregrin
pedat. Beati plane de ci
pauper eruit. Neg enim
uelli que super pauperis ne
uis erumna. In die iudic
nem habebit sine debito
Capitulum tertium insignitum
Eo plerisque reuocant
mie/du putant boia a
fore eum quod in occultis
re confitemia / aut iudici
erit quando peccatores t

pinguescere . Hoc est igitur perfectum officiū / quod
cathortona dixerunt greci / quo corriguntur omnia /
que aliquos potuerunt lapsus habere .

Bona etiā misericordia / que ⁊ ip̄a perfectos facit
quia imitat̄ perfectū patrē . Nihil tñ commēdat chri-
stianā animā q̄ misericordia . Primum in pauperes . ut
cōmunes iudices partus nature / que omnib⁹ ad vsuz
generat fructus terraz / ut quod habes largiaris pau-
peri . ⁊ consortem ⁊ conforme tuū adiuues . Tu mini-
mū largiris . ille vicā accipit . Tu pecuniā das . ille sub-
stantiā suā estimat . Tuus denarius sensus illius est .
Ad hec plus ille tibi cōfert / cū sit debitor salutis . Si
nuoū vestias / teipsum induis iusticiā . Si peregrinū
sub tectū tuum inducas / si suscipias egentē / ille tibi
acquiret sanctorum amicitias / ⁊ eterna tabernacula .
Non mediocri ista gratia . Corporalia seminas . ⁊
recipis spūalia . Adiraris iudiciū dñi de sancto Job
Adirare virtutem eius qui poterat dicere . Vult⁹ erā
cecorum . ⁊ pes claudorū . Ego infirmorū pater . velle
ribus agnorū meorū / calefacti sunt humeri eorū . Fo-
ris nō habitabat peregrin⁹ . Vstū aut̄ meū dñi veniē-
ti patebat . Beat⁹ plane / de cui⁹ domo / nūq̄ vacuo si-
nu pauper exiit . Nec enī quisq̄ magis beat⁹ / q̄ q̄
intelligit super pauperis necessitatē / ⁊ infirmi atq; in-
opis erumnā . In die iudicii habebit salutem a dño .
quem habebit sue debitorē misericordie .

Capitulū tertium insigne valde / Quicq; habēs partes
Eo plerūq; renocant̄ ab Officio dispēsatrix
mie / dñi putant hois actus nō curare dñm / aut
nescire eum quid in occultis geramus / quid teneat no-
stra conscientia / aut iudicium eius nequa q̄ iustum
videri / quando peccatores diuitiis abundare vitēt /

Ita mediocris iudicium
si fissent quid dicitur
primis fente

Ita placet iudicium
iudicium placet iudicium

Nam de opibus quid loquar / cū legeris quia in abū
dantia est vita eius / cum scias q̄a ⁊ si tibi videatur
dives / sibi pauper est / ⁊ tuum iudicium suo refellat.
De multitudine quoq; filiorū / ⁊ de indolentia quod
loquar / cū se ipse lugeat / ⁊ sine herede futurū iudicet /
cum imitatores sui / successores suos esse nolit? Nulla
enim hereditas peccatoris. Ergo impius / ipse sibi pe
na est. Justus autē / ipse sibi gloria. Et utriq; aut bo
norū / aut malorū operū merces / ex seipso soluitur.

Sed revertamur ad propositū. ne diuisionē factaz
p̄terisse videamus. quia occurrimus opinioni eorum /
qui vidētes sceleratos quosq; diuites / letos / honora
tos / potentes / cum pleriq; iustorū egeāt atq; infirmi
sunt / putant / vel nihil de nobis deum curare ut Epi
curei dicunt / vel nescire accus hominum ut flagitio
si putant / vel si scit omnia / iniquū esse iudicē / ut bo
nos egere patiat / abundare improbos. Nec super
fluus velut quidam excursus fuit. ut opinioni huius
modi iporū affectus responderet quos beatos iudi
cant / cum ipi se miseros putēt. Arbitratus enim sum
q̄ ipi sibi facilius / q̄ nobis crederēt. Quo deorsū /
p̄cliuē estimo / ut refellā cetera. Et primo eorum as
sertionē / qui deū putant curā mundi nequaquā habere
sicut Aristoteles asserit / vsq; ad lunā / eius tescēdere
providētiam. Et quis operator negligat operis sui
curaz? Quis deserat ⁊ desituiat / quod ipse contēdum
putauit? Si iniuria est regere / nonne est maior iniu
ria fecisse / cum aliquid non fecisse nulla iniustitia sit
nō curare quod feceris. Summa inclemētia? Quod si
deū creatorē suū abnegāt / aut feraz ⁊ bestiaz se habe
re numero cēsēt / quid de illis dicamus / qui hac se cō
demnant iniuria? Per omnia ire deum ipi asserunt /

De infelicitate a se ⁊ filio respellit

De modo vbi ipse respicit a se ⁊ modo
de vbi ipse respicit a se ⁊ modo
de vbi ipse respicit a se ⁊ modo

De modo vbi ipse respicit a se ⁊ modo

De modo vbi ipse respicit a se ⁊ modo

De modo vbi ipse respicit a se ⁊ modo

... in ueritate eius
... per dia clemētia pener
... inuina eius / si me
... dicitur deo: pener
... scēna. Sed hori
... patens paronā iōi
... hōi. Hāc de Arist
... putat eos / in a cōp
... regni regere / ut po
... ferant inter eos / et
... inferna cōp
... ne vltipate
... bellū certent. S
... non habet / si
... q̄o ipi cedunt / q
... illa respōsi / v
... p̄terea
... nō audēt / si
... Non dicitur hoc v
... Dicitur Dāuid inuac
... asserit. Quod
... alios inu
... vltipate / vltipate
... gloria dunt? Et inf
... intelligit nos ⁊
... intelligit nunc i
... sapite. Qui dicit
... oculū nō cōp
... reuer hominē scē
... quōtia vane sū
... ea que fa
... potest opū

et omnia in virtute eius consistere / vim et maiestatem
 eius per omnia elementa penetrare / terras / celum / mare / et
 putant iniuriam eius / si mentem hominis qua nihil nobis
 ipse instantius dedit / penetret / et diuine maiestatis in-
 grediat scientiam. Sed horum magistrum / velut ebrium / et
 voluptatis patronum / ipsi qui putant sobrii irridere
 philosophi. Nam de Aristotelis opinionem quid loquar
 qui putat deum suis contentum esse finibus / et prescripto
 modo regni regere / ut poetarum loquuntur fabule / qui
 mundum ferunt inter tres esse diuisum / ut alii celum / alii
 mare / alii inferna coercenda imperio sorte obuenerunt.
 eosque cauere / ne usurpata alienarum partium sollicitudi-
 ne / inter se bellum excitent? Similiter ergo asserit / quod ter-
 rarum curam non habeat / sicut maris vel inferni non ha-
 bet. et quomodo ipsi excludunt / quos sequuntur poetas?

Sequitur illa responsio / utrum deum / si operis sui cu-
 ram non preterierit / pretereat scientiam. Ergo qui planta
 uic aurem non audit? qui finxit oculum non videt / non con-
 siderat. Non preterit hec una opinio sanctos prophe-
 tas. Dentque David inducit eos loquentes / quos super-
 bia inflatos asserit. Quid enim tam superbum quam cum ipsi
 sub peccato sint / alios indigne ferant peccatores vi-
 uere / dicentes / usquequo peccatores domine / usquequo pecca-
 tores gloriabuntur? Et infra. Et dixerunt / non videbit
 dominus. neque intelligit deus Jacob. Sicut respondit propheta
 dicens. Intelligite nunc insipientes in populo. et stulti
 aliquando sapite. Cui plantauit aurem non audiet? Aut
 qui finxit oculum non considerat? Cui corripit greges non
 arguet / quod docet hominem scientiam? Dominus sit cogitationes
 hominum / quoniam vane sunt. Cui ea quecumque vana
 sunt deprehendit / ea que facta sunt / nescit / et ignorat
 quod ipse fecit? Potest opus suum ignorare artifex?

Homo est / et in opere suo latencia comprehendit / et deus
 opus suum nescit. Altius ergo profundum in opere / quam in
 autore. Et fecit aliquid quod supra se esset / cuius me-
 ritum ignoraret autor. cuius affectum nesciret arbiter.
 Nec illis. Ceterum nobis satis est ipsius testimonium / qui
 ait. Ego sum scrutans corda et renes. Et in euangelio
 quod ait dominus Iesus. Quid cogitatis mala in cordibus ve-
 stris? Sciebat enim quod cogitaret mala. Denique euangeli-
 sta testatur / dicens. Sciebat enim Iesus cogitationes eorum.
 Quorum non poterit satis mouere opinio / nisi facta eorum
 consideremus. Nolunt supra se esse iudicem / quem nil fal-
 lat. Nolunt ei dare occultorum scientiam / qui metuunt oc-
 culta sua prodi. Sed etiam dominus sciens opera eorum / tra-
 didit eos in tenebras. In nocte (inquit) fur erit. Et
 oculus adulteri seruabit tenebras. dicens / non conside-
 rabit oculus. et latibulum persone opposuit sue. Omnis
 enim qui lucem fugit / diligit tenebras. studens latere / cum
 deum latere non possit. qui intra profundum abyssi / et in-
 tra hominum mentes / non solum tractata / sed etiam vol-
 uenda cognoscit. Denique et ille qui dicit in ecclesiastico
 quis me videt? et tenebre operunt me / et parietes. Quae
 vereor? Quis in lectulo suo positus hec cogitet / vbi
 non putauerit / comprehenditur. Et erit (inquit) tedecus
 quod non intellexerit timorem dei. Quid autem tam stolidum /
 quam putare / quod deum quicquam pretereat / cum sol qui mini-
 ster luminis est / etiam abscondita penetret / et in fundamenta
 domus vel secreta coelania / vis caloris eius irrum-
 pat. Suis neget nerua temperie / tepesieri interiora terra-
 rum / quam glacies hyberna ostruxerit. Morunt ergo arborum
 occulta / vis caloris vel frigoris / at eo ut radices arborum
 aut vrent frigore / aut fomu solis virescant. Denique vbi
 elementa celi arriserit / varios terra se fudit in fructus

et qd dicitur ad e qd e ab
 et dicitur qd dicitur qd dicitur
 et dicitur qd dicitur qd dicitur

et dicitur qd dicitur qd dicitur
 et dicitur qd dicitur qd dicitur
 et dicitur qd dicitur qd dicitur
 et dicitur qd dicitur qd dicitur

et dicitur qd dicitur qd dicitur
 et dicitur qd dicitur qd dicitur
 et dicitur qd dicitur qd dicitur
 et dicitur qd dicitur qd dicitur

Si igitur radius solis fundit lumen suū super omnē
 terrā/ & in ea que clausa sunt inserit/ nec vecibus fer
 reis/ aut grauium valuarū obicibus quo min⁹ pene
 tret/ impeditur/ quō non potest intelligibilis dei splē
 dor/ in cogitationes hominū & corda/ semet que ipse
 creauit inserere/ sed ea que ipse fecit nō videt/ & fecit /
 vt meliora sint que facta sunt & potētiora/ q̄ ipse est
 qui ea fecit/ vt possint quando volunt cognitionē sui
 operatoris latere? Tantā ergo virtutē & potestātē in
 seruit mentibus nostris/ vt eam comprehendere cum
 velit/ ipse non possit?

Quo absolutimus. & vt arbitramur/ nō incongrue
 nobis huiusmodi cecidit disputatio. terciū genus q̄
 stionis risidet huiusmodi. Cur peccatores abundant
 operib⁹ & diuitiis/ epulentē iugiter/ sine merore/ sine
 luctu/ iusti autē egeāt/ & afficiantur aut coniugū amissi
 one/ aut liberorū? Quibus satisfacere debuit illa euā
 gelii parabola/ q̄ Dives purpura & bisso induebat.
 & epulas copiosas exhibebat quotidie. Pauper autē
 plenus ulcerū/ de mēsa eius colligebat reliquias. & d⁹
 obitū vero vtriusq̄/ pauper erat in sinu Abrahę req̄
 em habens. diues autē in suppliciis. Nonne euidentē ē
 meritoriū aut p̄mia supplicia post mortē manere? Et
 recte/ quia in certamine labor ē/ post certamē alius vi
 ctoria/ alius ignominia. Nunquid priusq̄ cursus cō
 fidat/ palma cui q̄ dat/ aut defertur corona merito?
 Paul⁹ certamē (iq̄t) bonū certauit. cursū cōsumauit. si
 dē seruauit. Sed reliquū ē/ reposita ē mihi corona iusti
 tie. quā reddet mihi dñs i illa die iust⁹ iudex. Nō so
 lū at mihi/ s⁹ etiā his q̄ diligūt aduentū ei⁹. In illa
 (inquit) die reddet. non hic. hic autē in laborib⁹/ in
 periculis/ naufragis/ quasi athleta bon⁹ decertabat.

Iſti igitur qui in deliciis / qui in luxuria / rapinis / q̄
 ſtibus / honoribus ſtudia poſuerunt ſua / ſpectatores
 magis ſunt / q̄ p̄liatores. Habent lucrū laboris / fruc
 tum virtutis nō habēt. Fouent oculū aſtucia ⁊ impro
 bitate aggerāt diuitiarū acervos. ſed exſoluēt (ſeram
 licet) neq̄tie ſue penā. Horū reges ī inferno. tua vō ī ce
 lo. horū dom⁹ ī ſepulchro tua ī paradifo. Vñ pulcre
 vigilare eos in tumulto / Job dixit / quia ſopore quie
 tis habere non p̄nt / quem ille dormiuit / qui ſurrexit.
 Noli igitur vt paruulus ſapere. vt paruulus loqui.
 vt paruulus cogitare. vt paruulus v̄dicare ea que
 ſunt poſterioris etatis. Imperfectorū ē corona. Expec
 ta / vt veniat quod perfectū ē. q̄n non per ſpecie ⁊ in
 enigmatē / ſed facie ad facie / formam ipſam redoperte
 veritatis poſſis cognoscere. Tūc / q̄ cā ille diues fuerit
 q̄ erat improbus ⁊ raptor alieni / q̄ cā potēs illi⁹ q̄ cā
 ille abundauerit liberis / ille fultus honoribus reuela
 bit. Fortaſſe / vt dicat raptori / diues eras / qua cau
 ſa aliena rapiebas? Egēſtas nō compulſit. inopia nō
 coegit. Nonne ideo te diuitē feci / vt excuſationē habe
 re nō poſſis? Dicat etiā potētī / cur nō affuiſti vidue
 orphanis quoq; iniuriā patietibus? Nūquid tu infir
 mus eras? Nūquid nō poteras ſubuenire? Ideo te fe
 ci potentē / vt nō inferres violentiā / ſ; repelleres. Nō
 tibi ſcriptum eſt / eripe iniuriā accipientem? Non tū
 bi ſcriptum eſt / eripite pauperem. ⁊ egenum de manu
 peccatoris liberare? Dicatur etiā abundantī liberis
 honoribus te cumulauit / ſalubritatem corporis cō
 ceſſi tibi. Cur non ſecutus es precepta mea? Famu
 le meus quid feci tibi? Aut quid contriſtaui te?
 Nonne ego tibi liberos dedi: honores contuli / ſalu
 tem donauit? Cur me negabas? Cur eſtimabas? q̄ ad

scientiam meam / que gereres non peruenirēt ! Cur te
nebas dona mea? despiciebas mandata mea ! Deniq;
de Iuda proditore hec colligere licet / qui ⁊ apostol⁹
inter duodecim electus est. ⁊ loculos pecuniarū / quas
pauperibus erogaret / commissos habebat. ne videret
aut quasi inhonorus / aut quasi egenus / dñm prodi-
disse. Et ideo vt iustificaretur in eo dñs / hec ei contu-
lit. vt nō quasi iniuria exasperatus / sed quasi preua-
ricatus gratiam / maiori esset offense obnoxius.

Capitulum quartum Sex partes continens.

Quoniam igitur ⁊ penam improbitati / ⁊ virtu-
ti fore premium satis claruit / de Officijs aggre-
diamur dicere / q̄ nobis ab adolescētia spectāda sunt
vt cum etate acrescant simul studia honorum actiū.
Est igitur honorum adolescētiū timorē dei habere
deferre parentibus honorem. obedire senioribus. ca-
stitatem tueri. non aspernari humilitatē / diligere de-
mentiam ac verecundiam. que ornamento sunt mino-
ri etati. Vt enim in Senibus grauitas / in iuuenibus
alacritas / ita in adolescētib⁹ verecundia / velut q̄-
dam dote commendatur nature. Erat Isaac teum ti-
mens / vtpote abrahe intoles. deferens patri honorē
vsq; eo / vt aduersus paternam voluntatē / nec mortē
recusaret. Ioseph quoq; / cum somniasset qd sol ⁊ luna
⁊ stelle adorent eum / sedulo tamen obsequio deferebā-
tur patri. Castus ita / vt ne sermonem quidem veller
audire / nisi pudicum. Humilis / vsq; ad seruitutem.
verecundus / vsq; ad fugam. patiens / vsq; ad carce-
rem. remissor iniurie / vsq; ad remunerationem. cuius
verecundia tanta fuit / vt comprehensus a muliere /
vestem in manibus eius fugiens mallet relinquere / q̄
verecundiam deponere. Moyses quoq; ⁊ hieremias

quod qui dicitur 8° p^o p^o 17°
et dicitur hinc vj

quod dicitur hinc vj

quod dicitur hinc vj

quod dicitur hinc vj

dicere a domino / vt ora-
tione poterant per gram-
matice igitur virtute
tia que non solum in ra-
tione femineus. ne mo-
ne quito inuocari semo-
menas / plerumq; in ver-
num libere modesta. n-
fortior. Deniq; in ipso
plima verecundia et in
vt. vt sentim quis aut
no loqui incipiat. vt de
tunc procedunt.

electi a domino / vt oracula dei predicarent populo
quon poterant per grām / excusabant per verecūdiā .

¶ Iusticia igitur virtus verecundie . ⁊ suaui gra
tia . que non solum in factis / sed etiam in ipis specta
tur sermonibus . ne modum progrediatis loquendi
ne quid indecorū sermo resonet tuus . Speculū enim
mentis / plerūq; in verbis refulget . Ipsum vocis so
num / libret modestia . ne cuiusq; offendat aurem vox
fortior . Deniq; in ipso canendi genere / prima disci
plina verecundia est immo etiam in omni vsu loquē
di . vt sensim quis aut psallere aut canere / aut postre
mo loqui incipiat . vt verecundia principia / commen
dent processum .

Silentium quoq; ipsum (in quo est reliquarū vir
tutum oculū) maximus actus verecundie est . Deniq; si
aut infantie putatur / aut superbie probro dat' / si ve
recundie laudi ducit' . Tacebat in periculis Susanna
⁊ grauius verecūdie / q̄ vite damnū putabat . Nec ar
bitratur / periculo pudoris / tuendā salutē . Deo soli
loquebat' . cui poterat casta verecūdia eloqui . Refu
giebūt ora inueneri virorū . Est enim ⁊ in oculis vere
cūdia . vt nec videre viros femina / nec videri velit .
Nec vero quisq; / solius hanc laudē castitatis putet .
Est enim verecūdia / pudicitie comes . cuius societate
castitas ipa tutior ē . Bonus enim regēde castitatis
pudor ē comes . qui se pretēdat ad ea q̄ prima pericu
la sunt / pudicitia temerari nō sinat . Hic prim⁹ i ipo
cognitōis ingressu / dñi matrē commēdat legētib; . ⁊
tanq; testis locuples / dignā' que ad tale munus elige
retur / astruit . q; i cubiculo . q; sola . q; salutata ab an
gelo tacet / ⁊ mota est in introitu eius . q; ad virilis
sexus speciem peregrinam turbatur aspectus virginis

omnis grām in q̄
a ornat

Proprietat' d. ut q̄
p̄m̄ alia p̄m̄

est q̄ p̄m̄ ad
a p̄m̄ in q̄ p̄m̄
p̄m̄ in p̄m̄
p̄m̄

et hanc q̄ p̄m̄

et p̄m̄ in q̄ p̄m̄
p̄m̄ ad q̄ p̄m̄

et p̄m̄ in q̄ p̄m̄
p̄m̄ q̄ p̄m̄
p̄m̄ in q̄ p̄m̄
p̄m̄ in q̄ p̄m̄

ne incōgrua sue audiret verecundie/ veste fugit relic-
ta. Quoniā quē delectat audire / alterū loqui ^{si loquitur} prouo-
cat. Intelligere quoq; quod turpe sit/ pudori maximū
ē. ^{non loquitur} Spectare vero si quid huiusmodi fortuitū accidat/
quātū horroris ē? Quod ergo in aliis displicet/ nūq̄
potest in seipso placere? Nec ipsa natura nos docet.
que perfecte quidē ōnes partes nostri corporis expli-
cauit/ vt ⁊ necessitati cōsuleret/ ⁊ gratiā venustaret.
Sed tamē eas/ que decori aspectu foret/ in quib; for-
me apex quasi in arce quadā locatus/ ⁊ figure suauis-
tas/ ⁊ vultus species emineret operandiq; vsus esset
paratior/ obuias atq; apertas reliquit. Eas vero in
quibus esset naturale obsequiū necessitatis/ ne defor-
me sui p̄berent spectaculū/ partim tanq̄ in ipso emen-
dauit atq; abscondit corpore/ partim docuit ⁊ suaste
tegendas. Nonne igit ipsa natura ē magistra verecū-
die/ cuius exemplo/ modestia hōim (quā a mō sciētie
quid decet; appellatā arbitror) id quod in hac nostri
corporis fabrica abditū repperit/ operuit ⁊ texiit.
vt ostium illud/ quod ex trāsuerso faciendū in archa
illa Noe iusto dictam ē. in qua vel ecclesie vel nostri
figura ē corporis. per quod ostium/ ^{operuit} reliquie
ciborū. Ergo nature opifex: sic nostre studeat verecū-
die/ sic decorū illud ⁊ honestum in nostro custodiuit
corpore/ vt velut ducet; quosdā aq; ^{operuit} exier; cuniculorū
nrōz p̄ tergū ^{operuit} relegar; atq; ab aspectu nrō auerter;
ne purgatio vētris/ vsū oculorū offēderet. De quo
pulchre ap̄ls ait. Que vident; (inquit) mēbra corpo-
ris ifirmiora/ necessariora sunt. Et q̄ putam; ignobi-
liora eē mēbra corporis/ his abūdantiore honorē cir-
cūdamus. ⁊ q̄ inhonesta sunt nrā/ honestatē abūdanti-
ore hnt. Etenī imitatōe nature/ idustria auxit grāz

si ap. p. n. est p̄mittat; i. p̄mittat;
mota. Est hōi n. ⁊ m. h. o.
p̄mittat; p̄mittat; a. h. o. s. o. n. t.
p̄mittat; Est ingratū ⁊ p̄mittat;
at

Quo alio loco enā alii
sibi abscondimus ab oc-
tēta accepimus: cor-
appellatōibus nūcup-
q; si calū apertat; be pe-
si studio impudētia est
offensam remittit: quā n-
aite operent; parit; acc-
Et quo mos vetus /
uicibus fuit: vt filii
neri nō loquar; ne par-
eret. hūc plerq; se ⁊ in
vel illic vbi inuēit totū
peris sit. Sacerdotes qui
no legimus: horacas accip-
am ē a vno. Et facies ill-
impudēto pudoris: a lum-
Et habēt eas: hanc ⁊ h-
tabernaculū testimonii ⁊
gram sancti. ⁊ nō inuēit
tū. Quod nonnulli nostr-
plerq; spirituali interro-
mōdie ⁊ custodiam casti-

Capitulum quantum
Elegit me dicitur
recondit. quā ad
us ex vobis recognoscit
huc cum sit omnibus et
vobis ap̄ta tamē atole-
me decet. In omni aūc
p̄mittat; ⁊ cōmuniat; ⁊ q̄

Quod alio loco etiã alius interpretati sumus. ut non
 solũ abscondamus ab oculis/ verũ etiam que abscon
 denda accepimus/ eorũ iudicia vsusq; mēbrorum suis
 appellationibus nuncupare/ indecorũ putemus. Deni
 q; si casu aperiantur be partes/ confundit̃ verecũdia.
 si studio/ impudẽtia estimat̃. Vnde ⁊ filius Hœ Chã/
 offensam retulit. quia nudatũ vidēs patrẽ/ risit. Cui
 aut̃ operuerũt patrẽ/ acceperũt bñdictionis gratiam.
 Ex quo mos vetus / ⁊ in vrbe roma/ ⁊ in plerisq; ci
 uitatibus fuit/ vt filii cu; parẽtib; ^{puberes} puberes/ vel ge
 neri/ nō lauarẽt. ne paterne reuerẽcie autoritas minu
 eret. lic; pleriq; se ⁊ in lauacro quantum pũt tegãt. ne
 vel illic ubi nudũ totũ corpus ẽ/ huiusmodi incepta
 portio sit. Sacerdotes quoq; veteri more (sicut in exo
 do legimus) bracas accipiebãt. sicut ad moysen dic
 tum ẽ a dño. Et facies illis bracas lineas. vt tegat̃
 turpitudō pudoris. a lumbis vsq; ad femora erunt.
 Et habebit eas Aaron ⁊ filii eius/ cum intrabunt in
 tabernaculũ testimonii ⁊ cum accedẽt sacrificare ad
 aram sancti. ⁊ nō inducẽt super se peccatũ/ ne moriã
 tur. Quod nonnulli nostrorũ/ seruare adhuc ferũntur
 Pleriq; spirituali interpretatione/ ad cautionẽ vere
 cundie/ ⁊ custodiam castitatis dictum arbitrantur .

Capitulum quintum Vnam continēs partem.

Delectauit me diutius/ in partibus demorari ve
 recundie. quia ad vos loquebar/ qui aut bona
 eius ex vobis recognoscitis/ aut damna ignoratis.
 Sue cum sit omnibus etatibus/ personis/ temporib; ⁊
 locis apta/ tamẽ adolescẽtes iuuenilesq; annos ma
 xime decet. In omni aut̃ seruandum etate/ vt deceat
 quid agas. ⁊ cõueniat/ ⁊ quadret sibi ordo vite sue.

puber q; ⁊ q; p; q; q;
 and p; q; q; ⁊ a p; q; q;
 p; q; q; q; q; q;
 ⁊ q; q; q; q; q; q;

finis p; q; q; q; q; q;
 ⁊ q; q; q; q; q; q;

Vnde Tullius etiam ordinē putat in illo decore seruari oportere. idq; positū dicit in formositate/ ordine/ornatu ad actionē apto. Sive difficile ait loquendo explicari posse. ⁊ ideo satis esse intelligi. Formositate autem cur posuerit/ non satis intelligo. Quāvis enim ille vires corporis laudet/ nos certe in pulchritudine corporis/locum virtutis non ponimus/ gratiā tamē non excludimus. quia verecundia/ ⁊ vultus ipsos solet pudore effundere. gratioresq; reddere. Ut enim artifex in materia commodiore/ melius operari solet/ sic verecundia in ipso quoq; corporis decore/ plus eminet. Ita tamē/ ut etiam ipse non sit affectatus decor corporis/ sed naturalis. simplex. neglectus magis q̄ expeditus. Non preciosis ⁊ albensibus ad iuvis vestimētis/ sed cōmunibus. ut honestati vel necessitati nihil desit. nihil accedat nitori. Vox ipsa nō remissa/ nō facta/ nihil femineū sonās/ qualē multi/ grauitatis specie simulare consuerunt/ sed formā quādam ⁊ regulā/ ac sicut virilem reseruās. Hoc ē enim pulchritudinem viuendi tenere. conueniētia cuiq; sexui ⁊ persone reddere. hic ordo gestorum optimus. hic ornatus ad omnē actionē actio modus. Sed ut molliculum ⁊ infractum/ aut vocis sonum/ aut gestū corporis non probo / ita neq; aggressē ac rusticum. Naturam imitemur. Eius effigies: formula disciplinae/ forma honestatis est.

Capitulum sextum Quattuor partes habens.

Habet sane suos scopulos verecundia. nō quos ipsa inuehit/ sed quos sepe incurrit. Si intemperantium incidamus consortia/ qui sub specie iocunditatis venenum infundunt bonis / hi si affluunt sunt/ ⁊ maxime in conuulso / lydo / ac ioco / eneruant

ut supradicta per se 192^a alio
apud ad p. 192^a

grauitate illam virile.
tate animum volumus
quasi coniectum quicquid
toto inflectit natura. Vnde
uentre ecclesiasticus ⁊ m
bitror. declinare eccrat
piales sine pergrina
tas sic obprobrio locu
rum occupaciones habet
capitulari. Sicut repun
culo ac voluptatibus
bitere/ putatur superbi
tate peccata. Melius ē
dicitur frequenter ⁊ ut ip
na in solentia/ conueni
Deuorum ac virginu
na/ iuniores adire non
bus/ hoc ē vel cum episc
cum presbyteris. Sicut
bus obiectandū locum.
uisceribus crebre acci
qua illari forte labatur
inuidiam/ Quāmultos
Quānti nō terebant er
Cur non illa tēpora qu
impēdae? Cur non C
ris/ christi audias? ⁊
illa audimus/ cū diu
tis cum alienis domi
cipit. Illi potius ad n
Sicut nobis cum fabu
tanti nō obsequi bon

grauitate illam virile. Cauemus itaq; ne dum relaxare animum volumus. soluiamus omnem ardentiam/ quasi concetum quendam honorum operum. Usus enim cito inflectit naturam. Unde quod prudenter agitis/ conuenire ecclesiasticis/ et maxime ministrorum officijs arbitror. declinare extraneorum conuiuia. vel ut ipsi hostiales sitis peregrinantibus/ vel ut ea cautione/ nullus sit obprobrio locus. Conuiuia quippe extraneorum occupationes habent. Tunc etiam epulandi produnt cupiditate. Subrepunt etiam fabule frequenter de seculo ac voluptatibus. Claudere aures non potes. prohibere/ putatur superbie. Subrepunt etiam propter voluntatem pocula. Melius est tue domui semel excuses/ quam aliene frequenter. et ut ipse sobrius surgas. Tu ex aliena insolentia/ condemnari non debet presentia tua.

Viduuarum ac virginum domos (nisi visitandi gratia) iuniores adire non est opus. Et hoc cum senioribus/ hoc est vel cum episcopo/ vel si grauior est causa cum presbyteris. Quid necesse est/ ut demus secularibus obtrechandi locum? Quid opus est/ ut ille quoque visitationis crebre/ accipiant autoritatem? Quid si aliqua illarum forte labatur? Cur alieni lapsus subeas inuidiam? Quam multos etiam fortes illecebra decepit? Quanti non dederunt errori locum/ et dederunt suspitioni? Cur non illa tempora quibus ab ecclesia vacas/ lectioni impendas? Cur non Christum reuistas christum alloquaris/ christum audias? Illum alloquimur/ cum oramus. illum audimus/ cum diuina legimus oracula. Quid nobis cum alienis domibus? Una est domus que omnes capit. Illi potius ad nos veniant/ qui nos requirunt. Quid nobis cum fabulis. Ministerium altaribus christi/ non obsequium hominibus/ deferendum recepimus?

Humiles decet nos esse/mites/mansuetos/graues/pa-
tientes modum tenere in omnibus. vt nullum vitium
esse in moribus/vel tacitus vultus/vel sermo anuntiēt.

Cauetur iracundia. aut si preueniri non potest/cobibe-
atur. Mala enim lex peccati/indignatio est. que ita
animum perturbat/vt rationi non relinquat locum. Pri-
mum est igitur si fieri potest / vt morum tranquillitas/vsu-
quodam et affectione/propositum in naturam vertat. De
inde (quam ita plerumque motus infixus est nature ac
moribus vt euelli atque euitari non queat) si preuide-
ri poterit/ratione reprimat. Aut si prius occupatus
fuerit animus ab indignatione/ quam consilio ^{non potest} prospici ac
provideri poterit ne occuparet/meditare quomodo
motum animi tui vincas/iracundiam temperes. Resiste
ire si potes. cede si non potes. quia scriptum est/date lo-
cum ire. Jacob/fratri indignanti pie cessit. et Rebecce
id est patientie instructus consilio/abesse maluit et pere-
grinari/ quam excitare fratris indignationem. et tunc redi-
re/cum fratrem mitigatum putaret. Et ideo tantam apud
deum inuenit gratiam. Quibus deinde obsequiis quan-
tis muneribus / fratrem ipsum reconciliauit sibi/ vt ille
precepte benedictionis non meminisset/ sed de late sa-
tisfactionis! Ergo si preuenierit et occupauerit mentem
tuam iracundia/et ascenderit in te/non relinquant lo-
cum tuum. Locus tuus/patientia est. locus tuus est
ratio. locus tuus sapientia est. locus tuus sedatio
indignationis est. Aut si te contumacia respondens
mouerit/et peruersitas impulerit ad indignationem/
si non poteris mitigare mentem / reprime linguam
tuam. Sic enim scriptum est. Cobibe linguam tuam a ma-
lo. et labia tua ne loquantur dolum. Deinde. Inquire
pacem. et sequere eam. ^{pacem} Pacem illam sancti Jacob.

Prop. i. in uentibus

De quantem. Prima fe-
na frenos lingue impono-
strenu non potuit tra-
uiscara in suis polere
habet gratia qui orat
perena iracundiam. ne-
cepto. aut in uicis et
ngare iracundiam. no in-
ueri. hoc nostrum e. natu-
in pueris. im. ut sane. q-
manu. Et si tuo pue-
tate. in more suauitate
locos. certis. leg. tract-
peros. te quibus domini-
efficiam. sicut puer ist-
dicit. Itaq. et ipse dicit. h-
et. Iam male. creant. in on-
tear. no. recessit. Ita. et
ouer. iniuria. no. tenes. me-
e. te. in. dicit. proficant
dus. in. te. reuertat. Locu-
et. patientem. tu. pectoris
eo. ad. iracundia. eius. su-
tiam. eius. Eto. culpam
tas. in. one. ignis. eumpit
noma. uerbis. extollere
tum. philo. sophi. quoo. ar-
dices. que. afflictare. ni-
am. tam. dextera. in. ino-
quans. plus. est. non. ren-
ni. Et. testatores. aduer-
tatis. In. gal. repreat

Non confusi. sed discreti / 7 dispares. Cogitationes /
 veri exquirere / 7 quasi emollere / muneris habent. Ap-
 petitus ad aliquod agēdu[m] impellit atq[ue] excitat. Itaq[ue] /
 ipso genere nature sue / 7 cogitationes tranquillitatē se-
 dationis infundūt / 7 appetitus motū agēdi excitat.
 Ita ergo informati sumus / ut bonarū rerum subeat
 animū cogitatio. appetitus rationi obtēperet (si vere
 ut illud decorū custodiamus / animū volumus intēde-
 re) ne rationē excludat rei alicuius affectus / s[ed] ratio
 quod honestari conveniat: examinet.

Capitulum septimum Quattuor habens partes.

Et quoniam ad conseruationem decoris / specta-
 re diximus / ut sciamus in factis dictisue quis
 modus / prior autem ordo loquendi q̄ faciendi est /
 sermo in duo diuiditur. In colloquium familiare. 7
 in tractatum disceptationēq[ue] fidei atq[ue] iusticie. In
 utroq[ue] seruandum / ne sit aliqua perturbatio. sed tan-
 q̄ mitis / 7 placidus / 7 beniuolentie plenus 7 gratius
 sine vlla sermo ducatur contumelia. Absit pertinax
 in familiari sermone contentio. Questiones enī exci-
 tare magis inanes / q̄ utilitatis aliquid afferre solet
 Disceptatio sine ira. suauitas sine amaritudine sit.
 monitio sine asperitate. hortatio sine offensione. Et
 sicut in omni actu vite / id cauere debem[us] / ne rationē
 nimius animi motus excludat / sed teneamus consiliū
 locum / ita etiam in sermone eam formulam animi te-
 nere conuenit / ne aut ita excitetur / aut odiū / aut cupi-
 ditatis nostre / aut ignaue aliqua exprimamus indi-
 cta. Sic igitur sermo huiusmodi / de scripturis ma-
 xime. Sicut enim nos magis oportet loqui / q̄ de con-
 uersatione optima / adhortatōe obseruatōis / discipli-
 ne custodia? Habeat caput ei[us] rationē. 7 finis modū

Handwritten marginal notes:
 // dicitur qd sermo alius agit p[ro]p[ri]o
 // dicitur qd dicitur qd dicitur qd dicitur
 // dicitur qd dicitur qd dicitur qd dicitur
 // dicitur qd dicitur qd dicitur qd dicitur

Handwritten marginal notes:
 // dicitur qd dicitur qd dicitur qd dicitur
 // dicitur qd dicitur qd dicitur qd dicitur

